

Evropski pokret
Srbija

RADNA GRUPA: Pravosuđe, slobode i bezbednost

Dom Narodne Skupštine Republike Srbije

17. decembar 2008.

Prvo zasedanje Radne grupe **Pravosuđe, slobode i bezbednost** Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji održano je u sredu, 17. decembra 2008. godine sa početkom u 10.00 časova, u Domu Narodne skupštine Republike Srbije.

Na temu: **Nove institucije za borbu protiv korupcije i uloga nevladinog sektora u prevenciji korupcije** govorili su: g-din **Daniel Lipsic**, bivši ministar pravde Republike Slovačke koji nas je upoznao sa institucijama za borbu protiv korupcije Republike Slovačke i njihovim iskustvima, zatim g-đa **Gordana Pualić**, državni sekretar Ministarstva pravde Republike Srbije koja nas je upoznala sa novim institucijama istog tipa u Srbiji. G-din **Nemanja Nenadić**, programski direktor NVO – Transparentnost Srbija u svom izlaganju je ukazao na ulogu nevladinog sektora u prevenciji protiv korupcije. Moderator Radne grupe bila je **Nataša Dragojlović**, interni ekspert i član Izvršnog odbora Evropskog pokreta u Srbiji.

PREPORUKE

- Srbija se na ovogodišnjoj listi Transparensi internešala, sa indeksom percepcije korupcije 3,4, i dalje nalazi među zemljama koje imaju velike probleme sa korupcijom.¹ Indeks je ostao isti kao 2007. godine, tako da Srbija, koja je prošle godine bila na 79. mestu, sada deli 85. mesto sa Crnom Gorom, Albanijom, Indijom, Madagaskarom, Panamom i Senegalom. Potrebo je da se ozbiljnom analizom utvrde i objave razlozi za stagnaciju u suzbijanju korupcije i snižavanju njenog nivoa u Srbiji i o tome informiše javnost.
- Dugoročna i dobro koncipirana borba protiv korupcije, na bazi primene Strategije borbe protiv korupcije, podrazumeva usvajanje dobrih i međusobno usklađenih zakona, kao i izgradnju efikasnih i samostalnih institucija koje će građanima biti odgovorne za primenu tih zakona. U pogledu osnivanja novih institucija za borbu protiv korupcije i donošenja Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije i Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnih dela, Radna grupa pozdravlja donošenje ovih zakona kojima se obezbeđuje institucionalni okvir i stvaraju zakonski uslovi za borbu protiv korupcije, ali je stava da je od suštinske važnosti postojanje snažne **političke volje** da se oni adekvatno primene. Tek donošenje zakona koji su međusobno usklađeni i osnivanje regulatornih tela i agencija uz spremnost da se zakoni primene a telima omogući nezavisno funkcionisanje bi predstavljali izraz potpune spremnosti vlasti da se odlučno upusti u borbu protiv korupcije.

¹ http://www.transparentnost.org.yu/index_en.htm

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax:011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

- Nedostatak političke volje ogleda se u nepostojanju s odgovarajućih tehničkih uslova za rad organima i regulatornim telima koja se osnivaju u cilju efikasne primene i operacionalizacije novousvojenih antikorupcijskih zakona. Radna grupa smatra da je neophodno da Vlada Republike Srbije ali i drugi državni organi osim obezbeđivanja ovih uslova obezbede **suštinsku političku podršku**, nezavisnost i punu slobodu delovanja organima i telima osnovanim u cilju efikasne borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala.
-
- Odnos Vlade prema nalazima, izveštajima, sugestijama i preporukama ovih tela morao bi biti operacionalizovan kroz odluke Vlade i postupke nadležnih ministarstava, tako da otkrivanje i procesuiranje dela i počinitelaca korupcije i organizovanog kriminala ima odgovarajući epilog pred pravosudnim organima.
- **Uloga parlamenta** u borbi protiv korupcije, osim zakonodavnih aktivnosti, ogleda se i u kontrolnoj funkciji. Parlamentarni odbori nadležni za pitanja koja se tiču borbe protiv korupcije trebalo bi da razmatraju redovne izveštaje kako vladinih tela, tako i nevladinih organizacija, koji se tiču primene zakona i strategija za borbu protiv korupcije. Uslov za efikasno vršenje nadzorne i kontrolne funkcije parlamenta jeste zainteresovanost i spremnost parlamentarnih stranaka da se ozbiljno uhvate u koštac sa korupcijom i organizovanim kriminalom.
- **Novousvojeni set pravosudnih zakona** ima za cilj reformu pravosuđa, reorganizaciju i racionalizaciju mreže sudova, kao i profesionalizaciju sudijskog kadra. Primena ovih zakona bi trebalo da omogući efikasnije vođenje sudskih postupka i garantuje nezavisnost sudske funkcije. Radna grupa smatra da pri izboru nosilaca pravosudnih funkcija najvažniji kriterijum mora biti stručnost u radu.
- **Revitalizacija profesionalne etike** u svim profesijama imperativ je u borbi protiv korupcije. Izgradnja strategije i mehanizama koji će na konkretan način doprineti jačanju profesionalne etike jeste posao u kome treba aktivno da učestvuju kako vladin, tako i nevladin i privatni sektor društva.
- Iako su očekivanja građana u borbi protiv korupcije pre svega usmerena na vladu i parlament, na kojima je i najveća odgovornost, u ovom procesu treba podsticati aktivnu ulogu svih društvenih aktera. **Uspostavljanje političkog konsenzusa preduslov je za širi društveni konsenzus.** Za efikasnu borbu protiv korupcije koju sprovode državni organi od velikog je značaja nedvosmislena podrška javnosti, civilnog društva ali i opozicije. Uloga medija je u ovom procesu nemerljiva i stoga je neophodno uspostaviti stalnu saradnju sa medijima, ohrabrivati istraživačko novinarstvo i slobodan pristup informacijama od javnog značaja.
- Bez adekvatne **komunikacije i koordinacije** aktivnosti državnih organa i ostalih društvenih aktera nije moguće sistemski pratiti i usmeravati borbu protiv korupcije, što u krajnjoj instanci umanjuje njene efekte. Razmena informacija, iskustava,

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW

Evropski pokret
Srbija

međusobno pružanje pomoći i podrške, eliminisanje rivaliteta kako između institucija, tako i između sektora doprinosi stvaranju pozitivne atmosfere koja ohrabruje i daje podstrek otkrivanju i sankcionisanju slučajeva korupcije.

- **Uloga nevladinog sektora** posebno se ogleda u podizanju svesti građana o nivou korupcije, o njenom razarajućem delovanju na dalji razvoj i demokratizaciju društva, kao i u monitoringu sprovođenja antikorupcijskih mera. Analize, izveštaji i preporuke NVO i instituta moraju imati adekvatan tretman u vladi i parlamentu i moraju poslužiti kao osnova za usmeravanje aktivnosti državnih organa u borbi protiv korupcije. Uspostavljanje partnerskog odnosa sva tri sektora društva doprinosi kako postizanju konsenzusa u čitavom društvu, tako i efikasnosti preduzetih mera u borbi protiv korupcije, unapređenju rada državnih organa i otklanjanju prepreka i otpora koji postoje kada je reč o borbi protiv korupcije. Od Vlade Republike Srbije se posebno očekuje da promoviše i podržava istraživanja i analize fenomena korupcije, uključujući i procenu njegovih pojava oblika, obrazaca i pokretača korupcije u ciljanim sektorima i institucijama (npr. Pravosuđe, zakonodavni procesi, političke partije i izbori, lokalna samouprava, javne nabavke, energija, obrazovanje, zdravstvo, infrastruktura, poreska uprava, carine, registracije i licenciranje privrednih društava, banke, osiguranje i penzije).
- Iskustva država koje su postale članice Evropske unije govore nedvosmisleno da je **proces evropskih integracija** pozitivno delovao na smanjenje nivoa korupcije i organizovanog kriminala. Usvajanje propisa i uspostavljanje mehanizama koji postoje u EU sigurno će unaprediti rad državnih organa i doprineti efikasnijoj borbi protiv korupcije. U tom smislu potrebno je doraditi i unaprediti postojeće antikorupcijske **strategije** u skladu sa međunarodnim konvencijama, opštim principima i preporukama od strane institucija Evropske unije i Komiteta Saveta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO) i uspostaviti visoke standarde integriteta i kontrolne mehanizme u cilju smanjenja mogućnosti za korupciju u državnoj upravi, pravosuđu i političkim partijama. Pri tom je potrebno imati na umu da Evropska unija izdvaja bitna finansijska sredstva i pruža tehničku pomoć državama aspirantima za članstvo u borbi protiv korupcije.
- Imajući u vidu da je R. Srbija jedina zemlja u regionu koja nije potpisala memorandum o saradnji u Regionalnoj Inicijativi za borbu protiv korupcije – RAI (potpisan 2007. godine, Radna grupa apeluje na ministarstva: pravde, unutrašnjih poslova, spoljnih poslova i finansija da učine sve neophodne korake kako bi Srbija uzela aktivno učešće u radu ove regionalne inicijative. Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala nije moguća bez regionalne saradnje, razmene informacija, međusobne podrške i pomoći između država regiona. Zato je neophodno da i državni i nevladini akteri i mediji uzmu aktivno učešće u regionalnim aktivnostima koje sprovodi RAI, partnerske organizacije i institucije, u cilju razmene najboljih praksi i iskustava u odnosu na mere za prevenciju i suzbijanje korupcije, uključujući korupciju na višim nivoima, konflikt interesa, procedure javnih nabavki, integritet poslovanja i ulogu civilnog društva.

Evropski pokret u Srbiji

Kralja Milana 31/II
11000 Beograd, Srbija
Tel: 011/ 3640-174
Fax: 011/ 3640-202
office@emins.org
www.emins.org

PROJEKAT FINANSIRA EU
KROZ FOND ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
KOJIM RUKOVODI DELEGACIJA EK U REPUBLICI SRBIJI,
A TEHNIČKI REALIZUJE PRESS NOW